

1985-01-28

Dnr 11.111-250-81
1162Fast.reg.mynd. akt
1162-P85/0128Olofströms Kraft AB
Box 210
293 01 OLOFSTRÖMBildande av naturreservat vid Ljungryda - Östafors Bruk

Med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarar länsstyrelsen nedan beskrivna område för naturreservat till den del det är beläget i Kristianstads län (uppgifter som är understrukna nedan).

Reservatets benämning: Ljungryda - Östafors Bruk

Län: Blekinge resp Kristianstads länKommun: Olofström resp BromöllaSocken: Jämshög resp Näsum

Fastigheter: Ljungryda 1:36, 1:53, 1:56 i Jämshögs socken, Olofströms kommun

Östafors Bruk 1:1 (del av) och 2:1 i
Näsums socken, Bromölla kommun

Lägesbeskrivning: Ekonomiska kartan 03463 (3E6D Blistorp), 03464 (3E6E Östad)

Gränser: Enligt bifogad karta

Areal: 26,4 ha (varav 7,8 ha i K-län och 18,6 ha i L-län)

Markägare: Olofströms Kraft AB

Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i Blekinge län

Genom naturreservatet rinner Holjeån med bl a två forssträckor. Ån slingrar tätt intill och mellan getryggsformade åsryggar. Dessa är synliga delar av en mer omfattande isälvsavlagring, som vid Östafors dyker upp som getryggsformad rullstensås. Vegetationen är omväxlande och artrik. Skogsmarken består mest av blandlövskog med stort inslag av ädla lövträd och al. De öppna markerna består av åker, kulturbeten, torrängar och fuktäng.

Allmänheten kan lätt nå området, som också är lätt att ta sig fram i. Skåneleden passerar området med en rastplats vid Holjeån i reservatets södra del. Terrängen är dramatisk med ån, åsryggarna och växlingen mellan öppen mark och skog.

Som grund för beslutet åberopar länsstyrelsen områdets stora värde från geologisk, biologisk, friluftslivs- och landskaps-estetisk synpunkt enligt följande beskrivning.

1985-01-28

Dnr 11.111.250-81
1162

Ändamålet med reservatet är främst att bevara de geologiska bildningarna, lövskogen och de öppna markerna samt att med enkla anordningar underlätta allmänhetens friluftsliv.

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla

att uppföra helt ny byggnad,

att utföra anordning eller anläggning annat än för friluftslivets behov enligt en till detta beslut fogad skötselplan,

att bedriva täktverksamhet i någon form,

att vidta åtgärder som ändrar yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, schakta, spränga, dränera, utfylla, plöja eller utföra annan markberedning utöver redan uppodlade markområden,

att anordna upplag annat än tillfälliga sådana för jord- och skogsbrukets behov,

att avverka träd eller buskar annat än i överensstämmelse med en till detta beslut fogad skötselplan,

att plantera eller så barrträd samt träd och buskar som inte förekommer naturligt på orten,

att använda kemiska bekämpningsmedel annat än på åkermark,

att framdraga mark- och luftledning utan länsstyrelsens tillstånd samt

att anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - reservatskyltar undantagna.

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med den till detta beslut fogade skötselplanen.

Ovan angivna föreskrifter gäller ej i förhållande till vattenföretag för tillgodogörande av vattenkraft, enligt vattenlagen.

Föreskrifterna inskränker inte heller rätten att bibehålla och underhålla befintliga mark- och luftledningar inom reservatet.

1985-01-28

Dnr 11.111-250-81
1162

Föreskrifterna nedan under punkt C avseende allmänheten gäller även markägare och innehavare av särskild rätt såvida det inte gäller åtgärd för yrkesutövning i jordbruk, skogsbruk eller fiske eller för utnyttjande av vattenkraft enligt vattendom.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av skötselplanen.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla

att gräva eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning,

att gräva upp växter,

att plocka blommor under tiden 1 april - 1 juli,

att skada levande eller döda träd eller buskar,

att avsiktligt störa djurlivet,

att framföra motordrivet fordon inklusive moped annat än på härför upplåtna vägar,

att rida annat än på väg nr 958 U,

att tälta utom på Skåneledsrastplatsen,

att ställa upp husvagn,

att göra upp eld annat än på iordningställda eldstäder,

att på ett störande sätt använda radioapparat, grammofon, bandspelare eller dylikt,

att anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning samt

att medföra okopplad hund.

1985-01-28

Dnr 11.111-250-81
1162

D. Bestämmelser enligt 9 § naturvårdsförordningen om natur-
vårdsförvaltning

Skötselplan:

För vården av naturreservatet i de delar som är belägna i Kristianstads län skall gälla bifogade skötselplan vilken samtidigt fastställles.

Utmärkning:

Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard och statens naturvårdsverks råd.

Naturvårdsförvaltare:

Reservatet skall förvaltas av Skogsvårdsstyrelsen i Blekinge län i samråd med markägaren.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog tf landshövding A Johansson jämte ledamöterna H Persson, E Jönsson, S Hansson, L Bladh, G Lundbladh, E Johansson, J Björkman, B Björnsson, G Karlsson, B Lundgren, J Ahlqvist, N Persson samt tjänstgörande suppleanterna K-E Almquist och E Biörklund.

I den slutliga handläggningen deltog även tf länsråd T Winberg, förste länsassessor K Magnusson, länsantikvarie C-F Mannerstråle, länsarkitekt B Levinson, överlantmätare A Hellström, naturvårdsdirektör C I Höijer och byrådirektör A Olsson, föredragande.

Allan Johansson

Anita Olsson

Rätt fotokopierat, betygar
Kristianstads styrelsen
I tjänsten

Bilagor
Karta
Skötselplan 1982 (Rev jan 1985)
Vegetationskartering

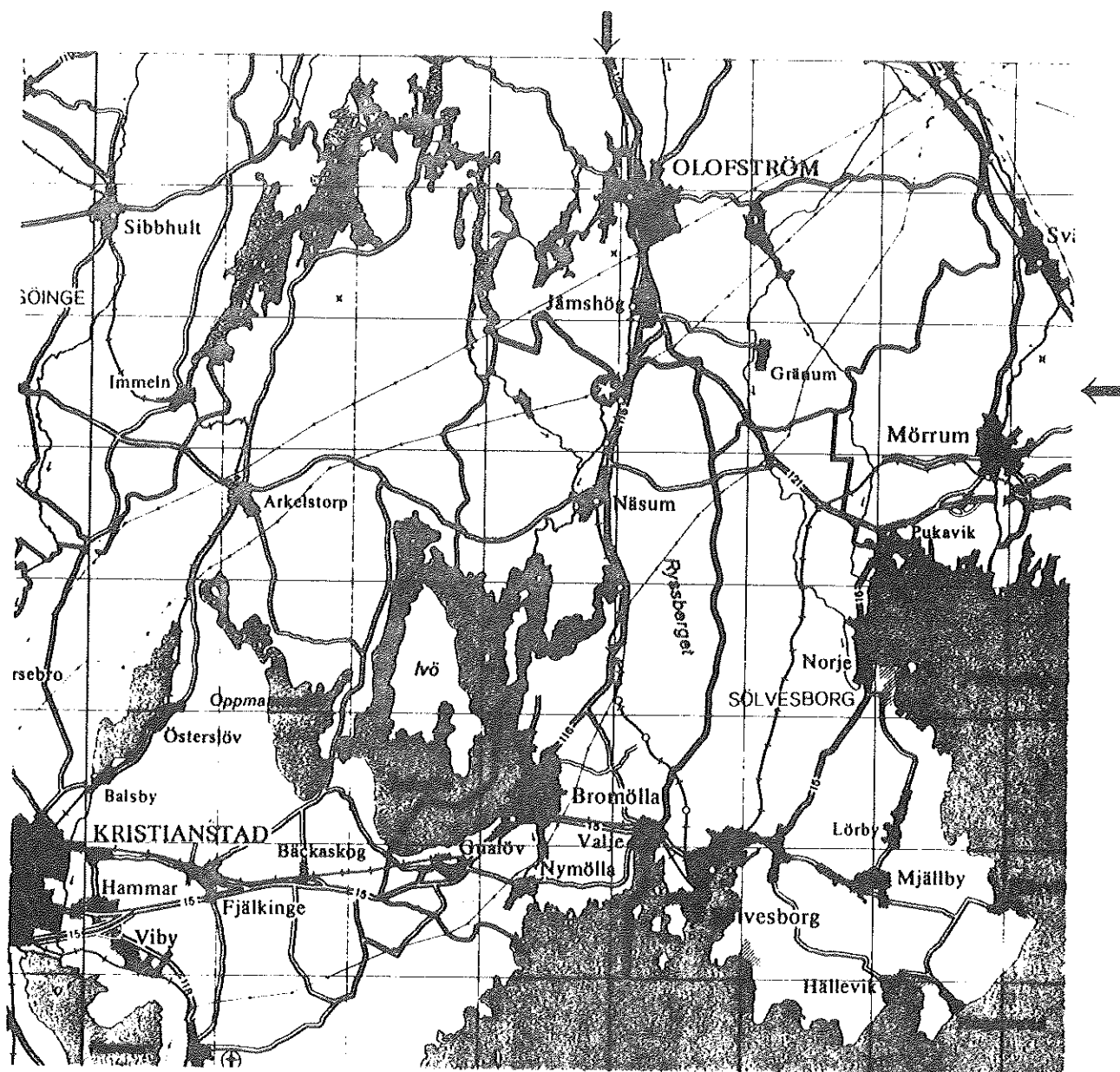
SKALA 1:10000

 naturreservat

S K Ö T S E L P L A N
F Ö R
N A T U R R E S E R V A T E T
L J U N G R Y D A - Ö S T A F Ö R S B R U K

Av Charlotte Lundberg
1982
(Rev. januari 1985)

NATURRESERVATET LJUNGRYDA - ÖSTAFORS BRUK

ORIENTERINGSKARTA

SKALA 1:250 000

1.4 Naturförhållanden

Ljungröda - Östafors Bruk är beläget på gränsen mellan Blekinge och Kristianstads län. Landskapet är mycket omväxlande med många små åkertegar och betesmarker som bryts av genom skogklädda åkerholmar och åsar. Inom området sträcker sig två getryggsformade rullstensåsar och på ömse sidor om Holjeån har isälvsdeltan byggts upp. Holjeåns först långsamt slingrande lopp med senare forsfall är ett annat inslag som bidrar till landskapets variation. Vegetationen varierar mellan ängsmark, lövblandskog, mindre barrskogsbestånd och små alkärr. De dominerande trädslagen är bok, ek, avenbok och gran och i buskskiktet är hassel framträdande. Fältskiktet är i större delen av området ganska artfattigt förutom där marken översilas. Här märks främst skogsbingel, kirskål, nejlikrot, nässlor, ormbunkar m m.

1.5 Allmän målsättning för områdets skötsel

Områdets geomorfologiska formationer bibehålles och framhäves i landskapet. Fördelningen mellan öppen mark och lövskog bibehålles dock i huvudsak. Lövskogens artfördelning behålls med undantag för aspen som hålls tillbaka. En extensiv ädel-lövskogsskötsel skall bedrivas inom delar av reservatet. Befintliga granar tas bort successivt och små granplantor och nyuppslag avlägsnas från hela området. Stigar hålles öppna.

1.6 Detaljplaner för skötselområden

Området har indelats i skötselområden som baserats på en översiktlig vegetationskartering. Många vegetationsområden har sammanslagits, då de kan skötas på ungefär samma sätt.

Skötselområde 1

*Area av digitalisering
1,4 ha*

Beskrivning

Området utgörs i huvudsak av en lövskogsklädd rullstensås, som här har formen av en getrygg. Bok dominerar med inblandning av ek och björk och mitt på åsen växer ett parti av tall och gran. I södra delen är buskskiktet väl utvecklat med bok och hassel. Fältskiktet är relativt fattigt. Delvis förekommer uppslag av granplantor. Utefter åsens södra kant växer en omväxlande tät och gles björk- och aspridå. I södra delen ligger en mindre äng som delvis håller på att växa igen.

Målsättning

Rullstensåsens form bibehålles intakt. Utveckling mot ek- och bokdominans. Åsen skall framträda väl i landskapet.

Engångsåtgärd

All asp ringbarkas och tas bort efter hand. Yngre granplantor avlägsnas. I slänten där det växer gran med god lövföryngring avlägsnas granen.

Underhållsåtgärder

Gallra efter hand bland granar och tallar för att lövföryngring skall gynnas. Hasselbuskarna föryngras vid behov. Då befintlig ek och bok är avverkningsmogen glesas den successivt för att möjliggöra bok- och ekföryngring. Kontinuitet i trädskiktet eftersträvas. Underhållsåtgärder kan betecknas som stamvis blädning.

Skötselområde 2Beskrivning

0,4 ha

Blöt-fuktig högstarräng som tidigare, när bruket var igång, tidvis överdämdes och användes som damm (och tidvis slåttermark). Området håller på att växa igen med al, asp och björk. Starr och gräs dominerar, men även en del örter förekommer. Närmast huset i söder är marken torrare med buskridå av asp och björk. Mot öster kantas ängen av al.

Målsättning

Ängen hålls öppen och hindras från igenväxning. Alen utmed ängen bibehålles.

Engångsåtgärd

Björk och aluppslag på ängen röjes bort, medan aspen ringbarkas och tas bort efter hand.

Underhållsåtgärder

Ängen slås med lie vid behov. Återkommande röjningar så att slyet hålls tillbaka.

Skötselområde 3

1,2 ha

Likåldrig gran med ett glest busk- och markskikt i gläntorna. På norra slutningen växer blandlövskog med bl a bok, ek, avenbok och ask.

Målsättning

Det grandominerade området överförs till blandlövskog med ek och bok som dominerande trädslag. I norra delen bibehålles lövdominansen.

Engångsåtgärd

Yngre gran i nordslänten bortröjes.

Underhållsåtgärder

Granbeståndet skärmställes successivt. Bok- och ekföryngring gynnas.

Skötselområde 4

0,6 ha

Beskrivning

Gräsmark där förut legat en spikfabrik. Skorsten kvar som eldstad. I gränsen mot område nr 10 finns en brunn och ett pumphus för vattenförsörjningen till närliggande bostadsfastigheter.

Målsättning

Öppen gräsmark som kan utnyttjas som rastplats.

Engångsåtgärd

Skorstenen iordningställes till eldstad - grill.

Underhållsåtgärder

Röjning av asp vid behov.

Skötselområde 5

0,5 ha

Beskrivning

Delar av ängar som ligger i anslutning till tomtmark (ingår ej i reservatet).

Målsättning

Ängarna hålls öppna och den västligaste delen invid genomgående vägen upplåts som parkeringsplats.

Engångsåtgärd

En enkel parkeringsplats iordningställs genom att markytan avjämnas och om så erfordras grusas.

Underhållsåtgärder

Vid behov slåtter. Busk uppslag bortröjes efterhand.

Skötselområde 6Beskrivning

0,3 ha

Åkerholme som karaktäriseras av likåldrig tall med väl utvecklade buskskikt av ek, hassel och björk. Gräsvegetationen är tät med dominans av kruståtel.

Målsättning

Tall-ek-björkskog med hassel i buskskiktet.

Engångsåtgärd

Ingen

Underhållsåtgärder

Tallen i överbeståndet skärmställes successivt för att gynna ek- och hasselföryngringen.

Skötselområde 7

0,5 ha

Beskrivning

Brant sluttning, som i norr utgörs av ett mindre granparti med lönn- och ekföryngring. Den dominerande vegetationstypen är dock bok av kruståteltyp och ek-hasselskog längst i söder.

Målsättning

Att hela slänten utvecklas mot ädellövskog genom extensiv skötsel.

Engångsåtgärder

Gran borttages. Skräpupplaget bakom huset avlägsnas.

Underhållsåtgärder

Gallring av bok och ek efter behov.

Skötselområde 8

1,3 ha

Beskrivning

Igenväxningsmark med i huvudsak asp, björk och sälg.

Målsättning

Området får utvecklas fritt.

Engångsåtgärd

Ingen

Underhållsåtgärder

Inga

Skötselområde 9

0,6 ha

Beskrivning

Området är en gammal trädgård, som i dag är rastplats för vandrare på Skåneleden. Vegetationen varierar mellan buskdungar, fruktträd och öppen gräsmark.

Målsättning

Området hålls öppet.

Engångsåtgärd

Ingen

Underhållsåtgärder

Asp och slyvegetation hålls bort genom röjning.

Skötselområde 10Beskrivning

3,9 ha

Utmed Holjeån och Kvarnbäcken växer på flera ställen en kant av al. Där ån tenderar att svämma över bildar alen ett bredare trädbestånd. Marken är fuktig med ett väl utvecklat fältskikt. En del av beståndet norr om Holjeån betas tillsammans med område 13. Väster om ån och söder om bron finns ett maskinhus. Huset kommer att stå kvar tills vidare.

Målsättning

Alskog som får utvecklas fritt. Norr om Holjeån kan området betas med undantag för alkärret i nordost.

Engångsåtgärd

Gran och tall tas bort från alkärret i nordost.

Underhållsåtgärd

Ingen

Skötselområde 11

2,1 ha

Beskrivning

Södra delen av området öster om Kvarnbäcken utgörs av fuktig blandlövskog med lind, ek, björk och avenbok. Buskskiktet är väl utvecklat med hägg, lönn, ask m m. Bland markvegetationen märks främst skogsbingel, nässlor och nejlikrot. Längre mot norr blir marken torrare och där domineras området av ek-hasselskog. Väster om Kvarnbäcken vidtar en ek- och bokskogsklädd sluttning med storblockig mark. Hassel och lönn växer fläckvis i buskskiktet och fältskiktet är svagt utvecklat.

Målsättning

Hela lövskogsområdet får utvecklas fritt.

Engångsåtgärd

Skräppupplaget bakom huset tas bort.

Underhållsåtgärd

Ingen

Skötselområde 12

4,8 ha

Beskrivning

Öppen betesmark på åsens krön. Nordsluttningen och några mindre kullar är bevuxna med bok, ek, björk och enstaka granar. I den sydöstra delen, vid den mindre luftledningen, finns ett yngre björkbestånd som har böjts av snö.

Målsättning

Öppen kulturbetesmark och hagmark.

Engångsåtgärd

Gran avlägsnas och björkbeståndet avverkas.

Underhållsåtgärder

Bete med häst- eller nötboskap. Eventuellt röjning vid behov. Den öppna delen av betesmarken plöjs upp vid behov och får odlas till dess ny vall kan sås in.

Skötselområde 13

Beskrivning

Brant sluttning som domineras av avenbok, bok, ek och lind. Busk- och markvegetationen mycket dåligt utvecklad, men lite varstans har gran spridit sig. Enstaka enar växer i de ljusare partierna. Området betas. Sydligaste delen av området öster om vägen och bostadsfastigheten är beväxt med ek och avenbok med lönn och hassel i buskskiktet. I södra delen vid ån står ett transformator torn.

Målsättning

Hagmark som framhäver åsbildningen.

Engångsåtgärd

Gallring av gran och klena lövträd (undantag avenbok) för att ge främst större ekar möjlighet att utveckla sina kronor. Transformator tornet rives genom markägarens försorg.

Underhållsåtgärder

Svagt bete med häst- eller nötboskap, dock måste tillses att erosionsskada ej uppkommer. Eventuellt ytterligare kompletterande gallring.

Skötselområde 14

Beskrivning

Kraftledningsgata i sluttning. Uppslag av löv- och barrträd. En stig går i sluttningen under kraftledningen.

Målsättning

Åssluttning, tillika kraftledningsgata.

Engångsåtgärd

Röjning av lövsly som av snötyngd böjt sig över stigen. Röjning av björk och tall vid åsfoten.

Underhållsåtgärd

Underhållsröjningar vid behov.

1.7 Åkermark

Normalt åkerbruk

5,65 ha

1.8 Kommunikationer

Området nås enklast med bil från länsväg 119. Från Kristianstad och Olofström också med SJ-bussar.

2. Sociala anordningar

Målsättningen är att med enkla åtgärder underlätta allmänhetens tillträde till området på sådant sätt att naturen inte störs.

2.1 Parkeringsplats

Parkering anordnas i närheten av den stora bron över Holjeåns forsar. Lämplig plats är ängen närmast väg nr 958 U söder om bostadshuset strax sydost om bron (jämför skötselområde 5).

2.2 Gångstigar och stängselgenomgångar

Stigdragningen är tillfredsställande i området förutom norr om Holjeån, där stigen bör gå i kanten av branten. Detta för att undvika onödigt slitage i de fuktigaste delarna längs åstranden. Genom området går Skåneleden. Bron mellan Holjeån och dammen på fördämningen bör byggas om. Stängselgenomgångarnas placering, se karta.

2.3 Informationstavlor

På Skåneledens rastplats finns en anslagstavla som bör kompletteras med föreskrifter och information om reservatet. Övrig skyltplacering, se karta.

2.4 Rastplats

I området finns en rastplats för Skåneleden med vindskydd, eldstad, bänkar, soptunna och toalett. Detta får anses vara tillräckligt.

Huvudmannen för Skåneleden förutsättes även i fortsättningen utföra och bekosta underhåll av leden med tillhörande anordningar enligt gällande avtal.

2.5 Soptunnor

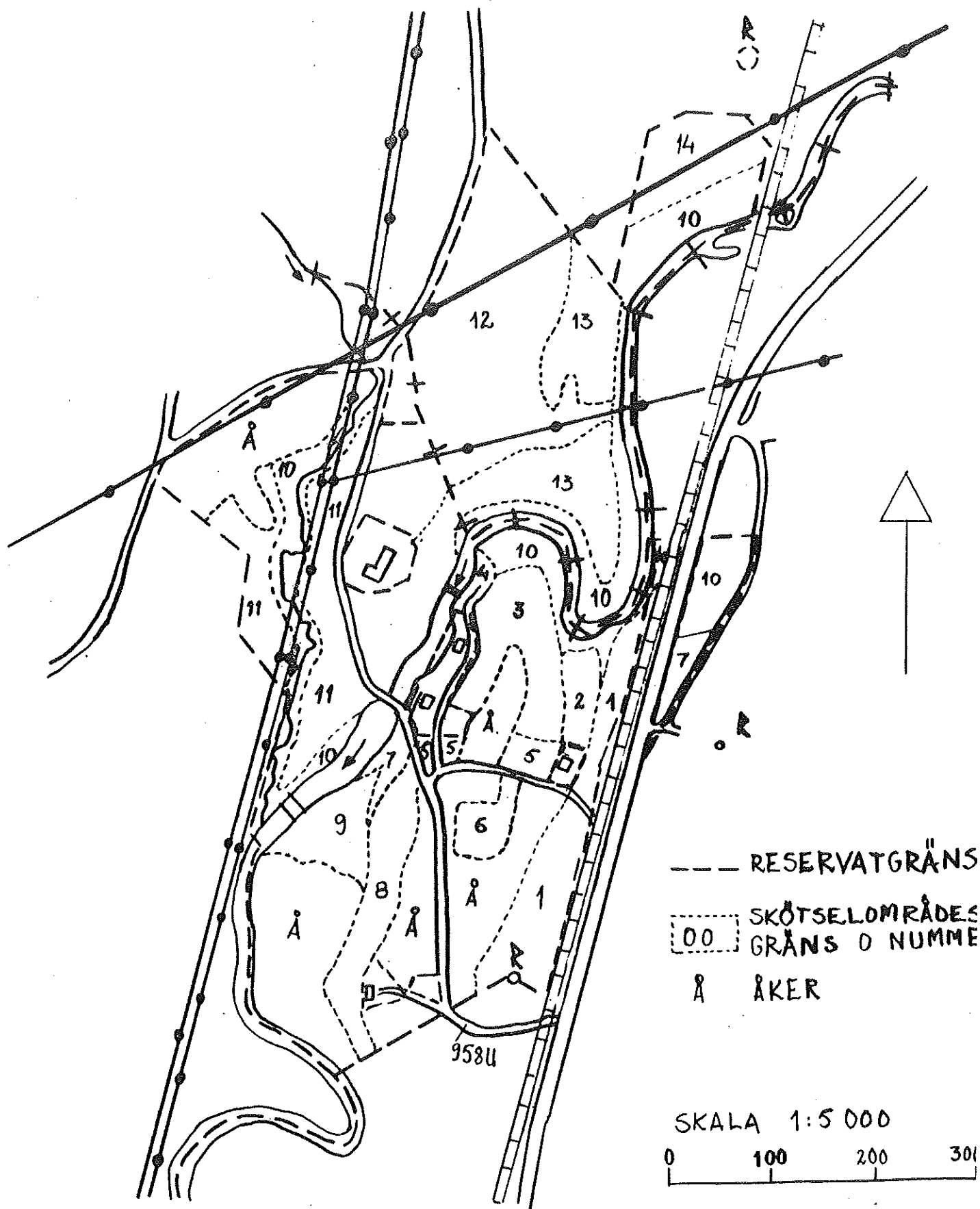
För renhållning bör ytterligare en soptunna införskaffas och placeras på parkeringsplatsen. Det förutsättes att kommunen svarar för renhållningen som hittills.

3. Naturvårdsförvaltning

Skogsvårdsstyrelsen i Blekinge län ombesörjer naturvårdsförvaltningen och tillser att reservatet vårdas i enlighet med målsättningen i denna skötselplan. Arbetet finansieras med medel från anslaget vård av naturreservat m m, bidrag med stöd av ädellövskogsförordningen (1984:120) och om möjligt beredskapsmedel. Kostnader i samband med normalt åker- och betesbruk svarar markägaren/arrendatorn för, liksom för normalt skogsbruk. Sådan gallring och röjning som är att hänföra till ren naturvård och som markägaren inte har intresse av eller möjlighet att utföra, får utföras av naturvårdsförvaltaren i den takt medel ställs till förfogande.

LJUNGRYDA-ÖSTAFORS BRUK SKÖTSELPLAN

16

LJUNGRYDA-ÖSTÅRS BRUK

17

SKÖTSELPLAN SOCIALA ANORDNINGAR

